

DATUM 25 september 2025
ONDERWERP Zienswijze gemeenschappelijke regeling SamenDrenthe
ONS NUMMER

Geachte heer Wanders,

Op 14 april 2025 ontvingen wij uw brief (U250116_GM_RW) over de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Drenthe. Volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen hebben gemeenteraden de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. De gewijzigde GR SamenDrenthe is op 25 september 2025 besproken in de raadsvergadering. Centraal hierbij stond de juridische check die we hebben laten uitvoeren door de verschillende deskundigen op het vlak van gemeenschappelijke regelingen.

Strijdig handelen

Naar aanleiding van het advies van de deskundigen hebben wij onze twijfels over de ingezette juridische procedure ten aanzien van de aanpassing van de voorgestelde regeling waarin de niet-wettelijke taken tevens worden meegenomen. De voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Samen Drenthe is strijdig met zowel de letter als de geest van de wet- en regelgeving. Hiertoe geven wij u het volgende mee.

Het principe van gemeentelijke autonomie is vastgelegd in artikel 124 lid 1 van de Grondwet, waarin staat dat de regeling en het bestuur inzake de huishouding van de gemeente aan haar organen wordt overgelaten. Dit betekent dat het college en vooral de raad beslissingsbevoegd zijn ten aanzien van eigen taken en de eventuele overdracht daarvan. De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr), in het bijzonder artikel 1 lid 5 en artikel 10 lid 2 Wgr, regelt hoe en onder welke voorwaarden een gemeente taken kan overdragen aan een gemeenschappelijke regeling. Deze gemeenschappelijke regeling kan bepalingen inhouden op welke wijze veranderingen kunnen worden aangebracht in de overgedragen bevoegdheden, maar het bestuur van het openbaar lichaam kan niet besluiten tot uitbreiding van die overgedragen bevoegdheden. Dit laatste besluit is een bevoegdheid dat bij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten behoort.

In dit kader wordt eveneens verwezen naar een uitspraak¹ van Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarin is bepaald dat ook wijzigingen van een gemeenschappelijke regeling die betrekking hebben op nieuwe taken uitdrukkelijk door de betrokken gemeenteraden moeten worden goedgekeurd. Een zienswijzeprocedure waarmee een meerderheid iets oplegt en daarvoor niet passend is.

Zienswijzen

Gelet op het voorgaande maken we ons zorgen om de juridische juistheid van de voorgestelde regeling. We roepen u dringend op om de volgende wijzigingen aan te brengen in de GR SamenDrenthe zodat een gemeenschappelijke regeling ontstaat die volledig in lijn is met de Wet gemeenschappelijke regeling, de Gemeentewet en de geldende jurisprudentie:

1. *Geef duidelijk aan dat het overdragen van niet-wettelijke taken een bevoegdheid is van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.* Deze voorgestelde wijziging kan dan niet meegenomen worden in de conceptregeling.
2. *Maak het onderscheid tussen wettelijke en andere taken helder.* De termen 'basistaken', 'additionele taken' en 'additionele taken voor derden' zorgen nu voor verwarring. Wij adviseren om dit als volgt te verduidelijken:
 - Benoem alléén de wettelijke taken uit de Wpg artikel 7, lid 1 onder a t/m g als basistaken.
 - Noem alle andere taken additionele taken.
3. *Voeg de mogelijkheid toe van het terughalen van vrijwillig overgedragen taken.*

Het ontbreken van deze mogelijkheid is niet in lijn met de Wgr. Voor taken die gemeenten vrijwillig hebben overgedragen, is de hoofdregel: ze moeten ook weer teruggenomen kunnen worden (zie ook artikel 10:18 van de Algemene wet bestuursrecht). Uittreden of terugtrekken mag dus niet onmogelijk zijn, tenzij de wet daar expliciet in voorziet. Gemeenten moeten kunnen kiezen of ze samenwerken en onder welke voorwaarden, zolang die samenwerking niet wettelijk verplicht is.
4. *Voeg een opt-in-mogelijkheid toe.*

Dat wil zeggen de mogelijkheid voor gemeenten om zelf te bepalen of ze extra, niet-verplichte taken door de GGD willen laten uitvoeren.

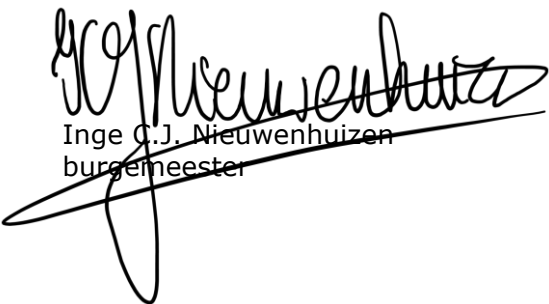
¹ Zie uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 11 februari 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:339).

Vragen

Heeft u nog vragen over deze brief en de gegeven zienswijzen? Dan kunt u contact opnemen met Joukje van Roeden – Hoekstra, griffier De Wolden.

Met vriendelijke groet,
Namens de gemeenteraad

J. van Roeden-Hoekstra
griffier

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester